

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

VIII Diploma monasteriis Stabulao & Malmundario à Dagoberto anno IV
regni Austrasiorum, Christi DCLXXXIV signatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

scopatum est: cui Eborinus successit, quem supra diximus cum S. Numeriano Episcopo Treuirensi tempore Childe-rici Regis vixisse. Mortuâ S. Salabergâ, successit, ex eius designatione, filiarum iunior S. Austrudis, annostum viginti nata, post fugam nuptiarum Deo sacrata: vti traditur in Vitâ S. Balduini fratris, VIII Ianuarij. Fuisse S. Balduinum Archidiaconum Seculphi Laudunensis Episcopi, ac videri temporibus Ebroini interfectum esse, eiusque funeri S. Anstrudem Abbatissam interfuisse, ibidem diximus. Successit Seculpho Omatarius Episcopus Laudunensis, cui, vnâ & S. Anstrudi Abbatissæ, & Salabertæ, inscripsit Vitam S. Salabergæ auctor coæuus, vt quæ narrat ciuilia bella Regum Theodorici & DAGOBERTI, non potuerit non accuratè nosse. Omittitur hic *Omatarius* à Claudio Roberto, nisi forsitan sit, quem *Madalgarium* appellat, aitque sedisse tempore *Pippini Principis*: Pippinum autem ab anno 10CLXXXVII Maiorem Domus apud Austrasios fuisse constat.

VIII

Diploma monasteriis Stabulao & Malmundario à DAGOBERTO anno IV regni Austrasiani, Chr. 10CLXXXIV signatum.

INter illustriora monasteria à S. Sigeberto patre DAGOBERTI extructa, eminent Stabulao & Malmundarium, vt dictum ad illius Vitam Kalendis Februarij. DAGOBERTVS, factus Austrasiorum Rex, eisdem monasteriis donationem à patre suo factam confirmauit. Cuius hâc tabulas adiungimus,

96 DE TRIBVS DAGOBERTIS
mus, illustre regni DAGOBERTI apud Austrasios testimo-
nium. Ita ergo habent.

DAGOBERTVS Rex Franchorum, illuster vir. Illud no-
bis ad stabilitatem regni in Dei nomine prouenire confidi-
mus, si facta Domni & genitoris nostri Sigeberti quondam
Regis pro nostris oraculis in Dei nomine firmare delibera-
mus. Atque ideò vir venerabilis Goduinus, Abba de mona-
sterio Stabulau & Malmundario, clementiæ regni nostri sug-
gessit, eò quòd Dominus & genitor noster Sigebertus Rex, S.
Remaclo ex villâ cognominante Germiniaci in pago Remen-
se ad superscripta monasteria, quæ sunt in Arduennâ, quæ i-
pse Princeps suo opere construxit, ipsa Villa Germiniacum cū
omni integritate, appendiciis suis pertinentibus ad se, id sunt
molendini duo sub vno tecto, Cumaria super fluuio Suppiâ,
vineam in Beterio cum vineatore, hoc totum & ad integrum
ad ipsa monasteria, quæ sunt in honore Patronorum nostro-
rum SS. Petri & Pauli & S. Martini vel Sanctorum cete-
rorum, qui ibidem ad ipsa loca venerari noscuntur, per suam
præceptionem concessisset. Unde & ipsam præceptionem me-
moratus vir venerabilis Goduinus Abba, suis etiam ma-
nibus roboratam, nobis in præsentem protulit relegendam: &
asseruit, quòd pars ipsius monasterij ipsam rem superius inti-
matam, tempore præsentem possidere vel dominari videatur.
Sed rei totius firmitate nostram se.... petit, vt plenius ex hoc
ad suprascripta monasteria per nostram præceptionem in Dei
nomi-

nomine confirmare deberemus. Cuius petitionem, sicut vnicuique iusta petentibus, præstitisse, & in omnibus confirmasse cognoscite. Præcipientes enim ut, sicut constat per inspectam præceptionem iam dicto Principe, ipsa villa superius intamata, cum omni integritate & soliditate suâ terminum ad eamdem vel ipsa forinaria seu vinea cum vineatore, taliter per suam præceptionem ad ipsa loca Sanctorum visus est concessisse, & hoc ad præsens pares ipsius monasterij possedisse, vel dominari videntur; ita deinceps per hanc præceptionem nostram tam terris, casis, mansis, mancipiis, edificiis, cum vineis, campis, pratis, siluis, cultis & incultis, aquis aquarumque decursibus, plenius in Dei nomine confirmatum, ita ut pares prædicti monasterij hoc habeant, teneant, atque possideant: & ipse Goduinus successoresque sui perhennis temporibus hoc valeant possidere vel dominari, qui potius monachis, qui ibidem ad ipsa monasteria deseruire videntur, vel pauperes, quibus ad ipsa loca Sanctorum alimonie exportantur, melius delect. . . pro stabilitate regni nostri Domini misericordiam adtentiùs exorare. Et ut hæc præceptio plenior obtineat Dei nomine nostris & futuris, auxiliante Deo, temporibus vigorem, manus nostræ subscriptionibus subter eam decreuimus adfirmare.

Hæc ibi. Eiusdem diplomatis S. Sigeberti mentio fit in quodam exemplari donationis Grimoaldi Maioris Ducis S. Sigeberti, nobis & Bambergâ & Stabulao transmissio. Illi

N

hic

hic præfigitur titulus : *Confirmatio Grimoaldi Ducis facta de villâ Germiniacò ad eundem sanctum virum, scilicet S. Remaculum, cui villam Germiniacum dederat S. Sigebertus. Ipsum autem diploma est huiusmodi:*

Domino sancto & in Christo Patri Remaclo Episcopo, vel omni congregationi, monasterio Malmundario seu Stabulau consistentium Grimoaldus. Recogitans molem peccaminum meorum, qualiter veniam obtinere merear, dono vobis donatumque esse volo pro compendiis ipsorum seruorum Dei, qui in ipsa monasteria conuersare videntur, loco cognominante Germiniacò, in pago Remensi, quem Dominus gloriosus Sigebertus Rex nobis concessit. Ipsam villam Germiniacò cum omni integritate suâ, domos, ædificiis, mancipiis, acolabus, pecuniis, campis, aquis, cum omni soliditate, appendiciis, id est, duos molendinos in Supiâ cum areâ & terrâ, vineâ vnâ in Boterio, & alia appendicia, que dicitur Terune iuxta fluuiolum Axina, quem de Godetrude dato pretio comparavi, domos, mancipiis, campis, pratis, vineis, aquis, aquarumque decursibus cum omni integritate ad se pertinente, concedo vobis à die presente perpetualiter: vt ipsam villam Germiniacò vel appendiciis suis superiùs cognominatis, teneatis, possideatis, vel quidquid inde facere volueritis, liberam & firmissimam habeatis potestatem. Et si sanè, quod fieri nõ credo, aliquis de heredibus meis, vel aliqua opposita persona, cõtra hanc firmationem de parua munuscula, que in arâ summi

Dei

Dei omnipotentis offerre non dubito, venire tentauerit, inferat in sacro fisco auri libram vnā, argenti pondera quinque, & nihilominus facta mea irrumperē non valeat.

Haftenū illud diploma Grimoaldi, anno 10CLXIV ob filium Childebertum ad regnum Austrasiarum contra ius fasque elatum interempti. Annus, quo factis exemplaribus exhibitum diploma est DAGOBERTO Regi, addebatur his verbis: *Facta exemplaria sub die Kalend. Augusti anno quarto regni Domini nostri DAGOBERTI Regis.* is est Christi 10CLXXXIV: quo praecedens diploma DAGOBERTI etiam signatum arbitramur, quando iam pridem obierat S. Remaclus, cui illas donationes fecerat Grimoaldus.

Benedictus delle Riue monasterij Stabulensis Sacerdos, bibliothecae & archiui praefectus, de quo ad Vitam S. Sigeberti egimus, pro singulari sua humanitate haec IV Februarij anni 1010CLIV inter alia scripsit: *Bona, quae circa Germiniacum possedit, & debet possidere monasterium, anno circiter 1000CCXIX elocata fuere Remis Abbati S. Remigij, & postmodum perperam ab ipsis Remigiensibus bonis praepositurae de Mers ab eis dependenti adiuncta. Pro quibus recuperandis etiamnum pedet lis indecisa, sed propter bellorum strepitus interrupta.* Ita ille. Memoratum supra flumen *Suppia*, infra *Iuppia*, Flodoardo lib. 2. Hist. Eccl. Remensis cap. II *Suippia*, aliis *Suippa*, exoritur in agro Remensi, non procul ab oppido eiusdem nominis *Suippa*: alluit deinde Pontem-Fauergij, ac tandem in confiniis Tiraschiae Axonae miscetur, quod itidem in eodem diplomate nominatum flumen: ex quorum situ in reliquorum locorum notitiam facilius deuenitur.

Confirmant has Sigeberti & DAGOBERTI donationes tum varia Imperatorum diplomata, tum S. Leonis IX, ex E-

piscopo Tullensi anno Christi CIOXLIX ad summum pontificatum euecti, constitutio, à Miræo in Notitiâ Ecclesiarum Belgij cap. 127 vulgata, in quâ hæc leguntur: *Ratum decernimus, quidquid dedit primus constructor locorum, Sigebertus videlicet Rex Francorum, qui Germaniacum in pago Remensi, & molendina duo sub uno tecto super Iuppiâ, & vineam cum vinitore in Bethereo, & telonea qua ad portum Vetraria sunt super fluuios Tannaco & Itta, & portum qui dicitur Sallis, & Vogatium super fluuium Egerim, ipsi adhuc viuenti S. Remaglo tradidit. Eadem quoque firmitate vigoramus acta & instituta Regum, Chlodouei, DAGOBERDIS, Childerici, Theoderici, qui eadem præceptis suis confirmauerunt, aliâq; per plura addiderunt, nec non Imperatorum Karoli, Ludouici, Lotharij, & trium Ottonum, Henrici etiam primi & secundi . . . Augustorum, qui constructores & defensores fuere locorum ipsorum. Hæc S. Leo IX Papa, apud quem successio Regum secundum ætatem, quâ singuli rexerunt, non seruatur. Imperarunt autem Auftrasiis hoc ordine, Sigebertus, Childericus, DAGOBERDIS, Theodericus, Chlodoueus III. Extat in codice Bambergensi Priuilegium Gregorij V. Papæ, per Notkerum Episcopum Leodiensem Abbati Rauengero missum, datum III Nonas Iunij anno Dominice Incarnationis IDCCCXCVI, Indictione IX. vbi hæc traduntur: *Quia postulasti, Frater, à nobis, quatenus monasteria in honore S. Petri constructa, id est, Stabelaus, & Malmundarium, sita saltu Ardennensi, priuilegio nostræ auctoritatis muniremus: & quia iusta visa est nobis petitio tua, assensum ei præbentes, per huius nostri Apostolici priuilegij constitutum sancimus atque decernimus, secundum antiquorum edictum Regum, id est, Sigeberti, Chlodouei & DAGOBERDIS, qui & eorundem constructores fuere monasteriorum, nec non & Imperatorum Karoli, Hlodouici & Ottonis Augustorum & c. Idem diploma sed mutilum edidit Miræus in Notitiâ Ecclesiarum Belgij cap. 89**

attri-

attribuitque autè memorato S. Leoni IX.

Habemus etià diplomata MSS. Ludouici Pij & triū Ottonum Imperatorum, ex quibus Otto II DAGOBERTVM inter dictorum monasteriorum cōstructores & defensores collocat. Abbas Rauengerus, inquit, postulauit à nobis, quatenùs secundum prædecessorum nostrorum morem, id est, Sigeberti, Hilderici, Chlodouei, DAGOBERTI Regum, qui & eorumdem monasteriorum fuerunt constructores, nec non & Imperatorum Karoli, Ludouici, sed & serenissimi beata memoria Ottonis genitoris nostri Augusti Imperatoris, concederemus monachis ibidem Deo militanti- bus electionem regularem, quod & fecimus. Hæc Otto II, mortuus anno 100000XCIII. Similia habet Henricus II Imperator: Petente, inquit, Poppone Abbate, iuxta antiquorum Regum Sigeberti, Hilderici, Chlodouei, DAGOBERTI, qui constructores fuerunt præfati loci, nec non & Imperatorum Karoli, Ludouici, Ottonum trium, Henrici, sed & serenissima memoria Chuonradi Imperatoris, genitoris mei, sancita . . . firmuimus auctoritate nostra. Obiit S. Poppo Abbas an. CIOXLVIII, xxv Ianuarij, quod die eius Acta dedimus. Hactenùs ea diplomata, in quibus DAGOBERTVS ferè postponitur Chlodoueo III, tum quòd hic toti monarchiæ præfuerit, tum fortè quòd pro DAGOBERTO filio Sigeberti minùs noto, DAGOBERTVS III filius Childeberti sit creditus. Ita etiam innuitur in titulo apud Stabulenses ipsi diplomati à posteris affixo, his verbis: *Exemplar præcepti DAGOBERTI Regis Iunioris de villâ Germiniaco, dati Domno Goduino Abbati.* Hæc infra in diplomate Theoderici clarè refellentur.

Quidquid autem sit de posterorum scientiâ, aut abolitâ apud eos memoriâ DAGOBERTI Regis Aufrasiarum, ipsa verba diplomatis eius clara ad eò sunt, vt ne quidem in dubium vocari id possit. In aliis dictorum monasteriorum di-

plomatis agnoscunt *genitorem suum Henricus II Chuonradum, & Otto II Ottonem I*, vti *Otto III hunc auum, illum genitorem.* At *Chlodoueus III Childericum* nominat *auunculum*, quem *germanum suum* asserit *Theodericus* pater *Chlodouei*. Demum *S. Sigebertum* vti *auunculum* agnoscunt dicti *Childericus & Theodericus*, ita *genitorem suum* geminatis vicibus appellat **DAGOBERGIS**. Non posse autem attribui **DAGOBERTO** Juniori *Childeberti* filio ostendit ipse, qui tunc pro monasteriis suis illud priuilegium expetiit, impetrauitque, *S. Goduinus Abbas*, iteratis vicibus in illo memoratus: cui priuilegium aliud indulgit *Rex Theodericus*, post annum **1009**, quando à *Pippino* superatus, diplomata pro *Austrasiis* signauit. At *Chlodoueus III* nouum dein priuilegium donauit *anno II regni, xxv Iunij, Christi 1009*, postulante *Abbate Apostolico Domino Papaleno Episcopo*, qui *Goduino* iam antè mortuo successerat. Non ergo vixisse *Goduinum* anno **1009**, regni **DAGOBERTI** Junioris quarto, infra prolatis diplomatis *Theoderici & Chlodouei* manifestum atque indubitatum reddetur.

I X

*Frisiorum ad fidem conuersio à DAGOBERTO Rege
commendata Episcopo Coloniensi. Epistola S.
Bonifacij hac de re ad Stephanum Papam.*

Diximus suprà, ex libro 3 *Guilielmi Malmesburiensis* de *Gestis Pontificum Anglorum*, *S. VVilfridum Episcopum Eboracensem*, Sede sua pulsum, ne à *Theoderico Rege & Ebroino Duce Francorum* caperetur & spoliaretur, in *Frisiam* nauigasse: cuius